Do Võ Phi Hùng Cung HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ trang www.pbookshop.com (scan từ microfilm của Đại học Cornell)

SỐ THỨ 1392 — NGÀY THỨ SÁU 23 MARS 1923 — NGÀY MÙNG 7 THÁNG HAI ANNAM NĂM QUÍ-HỢI — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 203
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

PRIX DES ABONNEMENTS

	Saigon	Province
Un an.....	12$00	15$00
Six mois.....	6.50	8.00
Trois mois.....	3.50	4.50

BẢN LỆ MỖI SỐ... 0$05
mỗi bản thì kể từ ngày mùng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

閩新省六！報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 125-127
(1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn
A Paris: chez M. M. Meyerson & Cie, 8, rue Tronchet
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Tên, chẩm và mandats gửi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, nếu khi vỡ đăng báo thì đề gửi M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút

Á-PHIỆN

(Tiếp theo)

NHẬN NẮP HỘP

(Sertissage)

Hễ đã thuốc đầy rồi thì đem qua cho nhận nắp hộp.

Trước khi nhận nắp lại thì người để nhận chữ trên nắp hộp thao, hoặc nhận chữ B, hay là chữ Y. Chữ B nghĩa là thuốc *Bénarès* (Ấn-độ) còn chữ Y là *Yunam* (Vân-nam). Nhận chữ lại nhận số hiệu thuốc kiểu.

Cái số hiệu thuốc kiểu thứ nào để theo thứ nấy, phòng khi mua tiệm thuốc bán thuốc á-phiện lậu hay lấy giá, nhưng mà đã hộp số hiệu đó, người lấy mà thí nghiệm rồi coi có tốt với thứ thuốc kiểu không.

Xông hộp
(Pasterisation)

Nhận hộp rồi người ta mới đem hộp qua phòng xông hơi mà xông hộp. Người ta xông hơi vì người ta sợ nó dậy lên, rồi acide carbonique làm hư thuốc đi, người ta xông cho nó đến 90 degré trong 15 phút, rồi để người để nó nguội lấu lấu lại.

Sơn hộp
(Vernissage)

Cái lớp sơn hộp nữa, sơn hộp cũng phải tùy theo thứ á-phiện mà sơn. Người ta trước hết trộn rượu và gôm (kao) rồi để chế thêm hoặc màu đỏ hay xanh. Hễ hộp thuốc ở Vân-nam thì màu đỏ, hộp thuốc Bénarès thì màu xanh. Còn hiện giờ 26 một thứ mà thôi, là màu vàng.

Hễ hộp sơn khô rồi thì đem chất vào khe, để mà bán ra.

Bảng á-phiện

Theo lời ông Lalande bào-lễ sư khảo cứu á-phiện lên tới 32° Baumé khi 60-65°.

Thuốc á-phiện ở Bénarès thì đen, còn ở Vân-nam thì nó đỏ.

Trong thuốc á-phiện

	Thuốc Bénarès	Thuốc Vân-nam
Cô nước.....	32 tới 36%	32 tới 34%
Morphine.....	6 » 75	76 » 9
Tro.....	3 » 6	2 » 5
Chất gì trong nước.....	15 tới 45	25 tới 5
Chất tan trong rượu tốt.....	10 tới 15	5 tới 10
Kao (matière)	1 » 3	id.
Cire.....	1 » 6	2 » 4
Résine.....	4 » 6	id.

* * *

Tôi muốn chỉ trong á-phiện có những chất gì đặng cho chư-tôn biết, chất nào nó độc làm sao.

Theo lời ông A. Besnard nói thì á-phiện nó có ba cái tánh là: nó hay làm ngủ hồi nó có morphine codéine, narcéine, nó hay dục bồi nó có thébaïne, papavérine, narcotine, nó là thuốc độc bởi nó có thébaïne, codéine, papavérine.

Vấn cách dùng thuốc có ba cách là: *nống* absorption), *chích* (injection) và *hít* (aspiration) mà hễ nống thì vào bao-tử, chích thì vô máu, còn hít thì vô phổi.

Thế thì á-phiện hút vô phổi.

Sự độc của á-phiện

Thiết tưởng chẳng chi độc cho bằng á-phiện. Là vì nói qua vật-chất thì nó độc lắm, nó làm cho con người càng ngày càng ốm o gầy-mòn phải bịnh hoạn.

Còn lấy lý tưởng mà nói thì nó làm cho con người mất ngày giờ, hao tiền bạc, tổn tinh thần, hư danh-giá, và lại hại lấy cho đến chũng tộc.

Có lắm kẻ thiếu niên ra chơi bời không hay lựa bạn, nên gặp thứ lồn-hữu hay dục hút á-phiện. Bạn đầu hút chơi một vài điếu, thì nó khéo khoản, trơi cười không biết mệt mỏi. Dầu cho gặp lúc gia tính rối-rắm, hút chơi cũng sầu tiêu, muộn giải.

Bởi thế mỗi ngày mỗi hút, trước cón lén hút, sau hễ quen nhịn không quen, tập thành tánh rồi, thì chứng ấy còn trốn ai, tránh ai, cứ tới buổi hút thì đâm đầu vô tiệm mà hút.

Có tiền thì có thuốc lại có người làm, sướng như ông Tiên, nằm trên ngọc mà hút phi-phả, xem lần khói tôn dường thể đám mây xanh, trí nhẹ nhàn tưởng-tượng đều kia nhỏ nọ, nằm tiệm hút mà ngỡ là bồng-lai tiên-cảnh. Sướng thay cho thân thể, khoái thay cho trí tưởng! Tưởng còn chi hơn? Đã vậy, còn thêm nằm ba bạn đồng-chí nằm vầy lại, đàm-kiếm thuyết-cổ, cầm ông điếu tre mà gợi anh-hùng hảo-kiệt; cũng một đôi ả hầu-non, người tiêm thuốc kẻ ngâm kiều, miệng phi phà mà ngỡ chi cả đã tung-hoành trong bốn bể.

Cha chả là sướng! là khoái.

Trần-văn-CHIM.

* * *

N. B. — Tôi mất đi Lục-tỉnh đặng dự khán cuộc đấu lúa các tỉnh, nên xin ngưng tạm bài á-phiện » để sau sẽ tiếp luận.

Giả-man thượng-lưu
Văn-minh hạ-lưu

Lẽ thường, hễ người bực thượng-lưu, thì thiếu về hàng văn-minh, bực hạ-lưu thì thuộc về giả-man, cho chơn trong hạ-lưu hễ có giả-man mà giả-man thượng-lưu, văn-minh mà văn-minh hạ-lưu bao giờ — mà nước ta hiện nay cái hàng người giả-man như thế, văn-minh như thế lắm có nhiều lắm. Vậy nên bàn sự qua, trông cũng một việc người minh nên xét kỹ.

Giả-man thượng-lưu — *Nước ta là một nước khai-cơ từ mấy ngàn năm trước, dân ta là một dân có văn-hiến để lâu đời, ăn ở nhau có tôn-giáo, có trật-tự, đầu hàng người không học-thức cũng biết cái lễ-nghĩa để giao-tiếp cùng người trên kẻ dưới rõ ràng điểm vui vẻ. Dương khi sự văn hiến phong-chấn tự-do đang lừng-lẫy, ai ai cũng đều cỡ-vô chen vai thích cánh mong sẵn nào cái cảnh-tượng tức thà văn-minh, bỗ phác-cái thói mọi lớn ra cái trong cái kho chuyên chế đương lúc đã tỏ đời thượng-cổ. Văn-hội thật đáng mừng, nhơn-tâm thật khả-kinh. Tuy vậy, mà có bao nhiêu người sẵn minh đến cái đạnh thượng-lưu đó chỉ cái lối giả-man cổ hủ hồi trước? Bởi vói cái đời lấy nghề hay nghiệp khéo-lộn văn-minh, lấy cạnh-tranh cướp đựt làm văn-minh, thì quốc-dân minh chưa nắm được cái mắt-lại gì cho biết sướng, làm chứ rồi cái tánh-chất thật-thà cũng hoàn lại thật-thà, Bất-luận xử nhau với người cùng một giống một nòi, đầu xử với người ngoại-quốc, cũng có vẻ ăn hậu biết thương mến nhau là thế đồng-loại. Bởi cái tánh-tình lặp gần đã lâu đời như thế, hóa ra cón lừu-chân bước đường chưa đến đâu. Người ta nói rằng muốn cho nước được mạnh, dân được giàu, tốt phải khai-dân-trí, quân-đế-tiến, gồng xức gánh nhau với thiên hạ; còn cái sự giáo mạnh của người minh, lại không phải lừu-làm như thế, nên hư đều phó cho vận-đạc với cái văn-minh mạnh được gần thua, khóa sống bằng thác, thì quốc-dân minh đánh cạn lượng-khơn đàng riêng, cái giới hàng giả-man. Nhưng người minh sẵn cón giữ được cái vinh đẹp tức xưa là chính một tuân lý và lễ-nghĩ giao-tiếp có trật-tự, trọng người ta trông mình nói rằng minh có cái tính-nết thượng-lưu mà thôi, nhưng muốn tiếp gần đàn càng người thì lại đỗ quá, đáng sau người ta quá, thì cái tiếng giả-man bao giờ tránh được. Thương hại hay là giả-man thượng-lưu!*

Văn-minh hạ-lưu — *Hễ rằng vào hàng văn-minh, thì bao giờ cón nói rằng hạ-lưu nữa. Xưa nay cái giai-cấp lần-hộ của loài người, chỉ chia ba giới hạng: 1 — Giả-man, 2 — bán-khai, 3 — văn-minh thôi. Chớ có văn minh gì mà văn minh hạ-lưu?*

Mà nước ta đương kiếm trông cái hàng người văn-minh như thế ấy, không phải là một số chút-đỉnh gì. Trông ngang cái thế-thống tác-là tới thăng văn-minh, học-thức, tức là học thức văn minh, nói lớm lớm, phàm nhiều thiết những vỏ y phục, cách ăn đặng, giao-tiếp giữa dân-đoàn, ngoài xã-hội, ai trông cũng là văn-minh nhơn. Nhưng nghĩ kỹ lại, thì phần nhiều cũng đành-cách đã xa bao cái trình-độ giả-man, cái nhơn phẩm hơn mọc, ai biết đâu mà rờ? Sự ở đa xiêm, khỏi ngỡ điên mao; mang sui cái vui của thân đanh trước mặt, mà không biết bản cại hạ-lưu cho trong lai. Thì văn minh như thế ích gì? hạ lưu như thế cón bao hai.. . . . . bao hai biết bao mà kể!

Trung-Trực

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Vụ sang đoạt

Sớm mai bốn tên Tuvi-Lạc và Nhan-khắc-Chương thay mặt cho ngân-hàng công-ty mà vào đem cho quan Biện-lý mà thưa M. B..., cựu thông-ký hội vì sự sang đoạt nhiều lắm.

Trong đơn ấy có nói rằng M. B.., lãnh phần đi qua Âu-châu đặng mua một chiếc tàu xi-lập khởi đề đi chạy lưới ngoài bể.

Đến ngày M. B..., về thì coi cô sách lại, thấy trong có nhiều đơn giả. Nên qua tới ngày 12 Mars 1923 hồi mới hầy tờ gấy không cho người làm đại tổng-lý hội ngân-nghiệp nữa và lại vào đơn thưa M. B...

Linh kín giả

Tuần theo điều-tra của quan Bồi-thẩm ở Bienhoa đy bắt mà giải tên B..., vô nghiệp-nghề và tôi giả làm linh Mật-thám, nên đã bắt tên ấy rồi.

Dưỡi chẳng đi

Tên khách Dam-Nhuan xin là Tan-phu ở gần Bornasse bị bắt giải qua Biện-lý vì tội phạm lời nghị dưỡi và Tan rồi cón chưa chịu đi.

Ăn cắp trong nhà thương

Thầy Phạm-van-Phương làm điều gường biện giữ đàng dân nhơn đường bịnh tại nhà thương, bị mất một cái hom-lô mà trong đó có đựng 1350 và ao quần giá đáng 18 đồng cùng là giấy tờ.

Giấy quốc-trái

Quan cón đang tra xét vụ Huỳnh-van-Kỳ đang xuống nhà ngân-hàng Đông-pháp mà bán một cái giấy quốc trái n° 009867 là số giấy có quan Thambiên Giadinh cón ngăn.

Hỏi thì Huỳnh-van-Kỳ nói rằng có một người Annam kia, có chỉ lên-bán cho nó.

Đánh giựt cả-rem sao?

Huỳnh-van-Cau của cả-rem vao đơn thưa bắt tên ấy một đánh nó.

Dỡi su ăn lời

Tên Ng-van-Loợt (Backy) bán trà tại cho Dương lớn đi dỡi vô tù cho một người đàn-na Annam ngồi đặng lấy một đồng bạc, bị đội Du sở Mật-thám bắt và giải qua quan Biện-lý.

Cón Khánh-rả đồ, su huyện thiên đã sao không giải!

Khao thầy đội Du và xin thầy rằng bắt mấy tên khách thường hay gặp su đặng dỡi lấy lẽn.

Coi chừng đa

Cholon. — Tên Ch-Phương đi bán gánh ở Phong phú mà rồng đưa chưn gai tên là Dinh-thị-Hai, 9 tuổi, đi lạc đâu mất. Hình trong con nhỏ ấy như vầy, tóc nhỏ vẻo đen, mặt trên trán mặc đồ vải-đen.

Hay xảy ra bắt rồi?

HÁT BÓNG CHO CON NÍT XEM

Tại « An Gainol » (góc đường Blancsubé et Marc-Bourpe).

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ ngày 22 và 25 Mars 1923

1° — Ng-trinh Eclair n° 2.
2° — Cái Thác ở Niagara.
3° — Loại ốc.
4° — Năm sau của Lavarède (tập thứ nhì).
5° — Người Pháp không vì biết (Le Poltau)
6° — Bobinet đi vòng quanh Pháp.

Hát bóng cho con nít khỏi sự 5 giờ 45 chiều, thứ năm thì cho con trẻ của hội Patronage (bốn đồ-đề mỗi năm) bữa chưa hát thì cho cả con nít.

LỜI CẢN CÁO

Kính cùng Lục-Châu quân tư rõ: Nguyên nước ta, khi lúc Cao-Hoàng xuất hiệ, có sanh ra nhiều anh hùng nhơn-kiệt.

1° — Hiệu quân Võ-Tánh, lăng chôn tại làng Phú-Nhuận (G. D.)

2° — Thủy sư Võ-di-Nguy, lăng cũng ở tại xóng ấy tục kêu là lăng-ông Trung-Thủy.

3° — Tả quân Lê-văn-Duyệt, lăng tại làng Bình-hòa-Xã (G. D.)

4° — Châu-văn-Tiếp, lăng tại Baria, làng Hắc-Lăng.

5° — San nữa là Phan-thanh-Giản, lăng tại Batri, tỉnh Bếstre.

6° — Và nhiều công thần khác.

Mấy ông ấy công trận, lao khổ biết bao nhiêu, ghe phen liều tiẽn mà giúp nước. Nhưng mà tới đời ta, nếu hỏi mấy ông ấy làm việc chi mà đặng lưu-danh hậu thế, thì, ít người biết mà nói ra cho chính.

Tiếc thay công nghiệp cả như vay, mà nay cũng như vô công, vô danh.

Tại Gialinh có nhiều người thành tâm muốn tòan kiến tích xưa của mấy ông ấy đặng mà rao danh chói lóa hậu sanh đời nay nối đó mà làm gương.

Vậy xin mấy ông Lão-Thành, hà văn-minh, người Thượng-lưu ai có biết tích chi về mấy ông ấy, hoặc sách vở, hoặc lời, khẩu truyền, ra ơn mọc cho chúng tôi hay biết, nói cho chúng tôi rõ gốc tích, tên cha mẹ, sanh đề tại đâu, ít thuở bình-yên cho tôi lớn, những công chuyện đại kiệt, công trận văn văn, hay là có thơ, văn uyển, vẽ cũng xin gửi cho chúng tôi.

Xin mấy ông chớ nại công. Kẻ công mới bồi, thì là giúp sức ma làm ra một việc to tát nơi cõi Đại-nhơn vì nước vì dân vì chúa ma liều thân.

Ấy là nghĩa đó.

Xin viết thơ cho M. LÊ-VĂN-PHÁT, làm việc tại Tòa bố (Gialinh)

TÀU HƠI

CÁC NHÀ ĐIỀN-CHỦ NÊN MUA ĐỀ ĐI TRONG RUỘNG

Tục ngữ Langsa có nói: Ngày giờ qui như vàng, cón người Tàu nói: Nhứt thốc quan-âm nhứt thốc-kim.

Nếu cạn xét thật ngày giờ là vàng bạc, nên cho nhà công-thương kỹ-nghệ người ta qui ngày giờ như qui tiền bạc; người ta bay cần kiệm ngày giờ lắm, là vì công-thương kỹ-nghệ có nhiều khi trong một phút lâm ra lợi bạc muôn.

Bởi thế nên người ta trên bộ thì sắm xe-hơi, dưới sông thì tàu-hơi, đặng đi dâu cho mau cho tiện, kẻo mất ngày giờ đi. Người Annam mình có nhiều kẻ thấy người Langsa đều xe-hơi ngồi là chỉ là cũng đặng đi chơi lối thấy. Nói vậy hãy còn lầm to. Là vì xe-hơi đặng đi làm việc nhiều, xe-hơi để đi chơi khác.

Như một người chủ ruộng có năm ba nhà buôn, kẻ giữ việc bằng ba, nên người ta cần phải coám nom xem xét. Trong một phút không có chủ cũng để hai bạc trăm bạc ngàn.

Nhờ vậy nên đâu người người giàu mới mạnh. Cón như đồng-bang ta, nếu nói những nhà giàu phú thì phần nhiều làm là mấy nhà điền-chủ, ở trong vườn ruộng không kể sự quan trọng ấy.

Nếu xét ra cho kỹ thì ruộng nương của mấy đồng ấy không phải ở gần lắm mà thôi, thế nào cũng ở chỗ xây 50, 100 mẫu, chỗ no 200-300 mẫu, cũng thông mấy mặt hai miếng, hai kia cám-ba mấy mẫu. Mà muốn đi thăm ruộng thì phải chèo ghe đi cả hai ba ngày mới tới, đi thăm được miếng ruộng nầy rồi tới miếng ruộng nọ thì đã có trót tháng, còn đâu ngày giờ đi thăm miếng khác.

Việc đi thăm ruộng là việc cần kíp trường các nhà điền-chủ đư biết, chẳng cần nói, cũng là việc đi coi gốp lúa ruộng, đi coi tá-điền, cũng là có việc gì cần kiếp ở nhà muốn tính khác phải đi ghe, mà đi ghe mất bao nhiêu ngày giờ vì nước ngược vì nước cạn v. v. Ngày giờ mất ấy là bạc tiền mất đó.

Ấy vậy cón nhà điền-chủ muốn cho bạc-tiền đừng mất, thì có khó chi đâu, có một đều là mua một chiếc tàu-hơi (hydrogliseur). Chiếc tàu-hơi nầy khác hơn chiếc-cả-nốt hơi. Chiếc cả-nốt hơi thì nó lớn ba số nầu, đi mấy chẽ gần được, chỉ như chiếc tàu-hơi hydrogliseur nầy cái lớnn nó bằng cái nhà lầu vậy, cái nóc nó lui ở trên, miễn có nước đẩy nó thì nó chạy được. Tàu hơi hydrogliseur nầy là một món đồ có ích và giúp tiện cho các vị điền-chủ, là vì đặng nó mà đi chơi rông cũng là đi dân đi mau mà lại đi, cón mấy mươi thì chẳng cần phải bọc-mấy mới biết đặng được. Cái mấy nó cũng để đàn khơi, thấy người lạm rồi làm theo cũng được đừng nói chi đến việc bọc hay là chỉ mới biết, miễn có biết cầm lái thì đã. Đã giản tiện như vậy mà cái giá nó cũng không nên bơn gần bằng là bao nhiêu. Vậy thấy có nhiều người gần gụa bắt chi đến mất ngày rồi hai ngày, ấy vậy đã mua một chiếc hydrogliseur mà đặng chẳng coi là sang, mà lại tiện lợi trên đường.

Nay ông *Courtinat* có thay mặt cho hãng *Europen* bên Tây-mà bán tàu-hơi Hydrogl y sạn giá không mắc, cón nhà điền-chủ ai mua cũng được.

Giá mắc rẻ tùy lớn nhỏ. Khi ấy sẽ bày mai đây là hãng thử-nếu nhà o ngày 23 Mars ông Courtinat ở Saigon sẽ đi Lục-tỉnh đi bằng tàu-hơi. Ngài đi tới mỗi tỉnh đem theo các nhà điền-chủ thấy chiếc tàu-hơi và đi thử động ai muốn thì mua.

Ông Courtinat sẽ đi hết Tânan-Mytho-Gocông-Bestre-Travinh-Vinhlong-Sadec v. v..

Tôi sẽ đi theo ông Courtinat đặng cầu cho các nhà điền-chủ thấy chỗ ích lợi về sự dùng tàu-hơi Hydrogliseur ra thế nào.

Theo ý tôi, các ông điền-chủ các hạt nói trên đây nên chờ đặng ngày tàu-hơi Hydrogliseur của ông Courtinat đến, thì xin tới chạy thử coi rồi mới thấy tàu-hơi nầy giản tiện là dường nào.

Trần-văn-CHIM.

N. B. — Xin các vị điền-giả ai có đọc bài nầy xin cho các người khác biết với.

Vô-tuyến điện

Paris, ngày 19 Mars 1923

Sở phi binh chiếm thủ

Hoà-kỳ thuộc nhơn cuộc thương-nghị về sự cón nước Đông-minh xin trả lời sở phi binh Hoà-kỳ chiếm thủ đã Ale-mang làm 12 cái, nhưng không chịu trả giá tiền tàu Ale-mang bị bắt.

Ngày 20 Mars 1923.

Nhà bằng Thiệt-nghiệp

Tiện Thương mới bắt đơn của hội viên ở phía bên trong hội lập bằng Thiệt-nghiệp xin đính thêm tiền thiếu trong phần bạc. Tòa sẽ xét và việc tăng tiền vốn không trăng phép.

Bộ hộ

Ông Anh-guy, ngài-viên phòng chánh-nghị được cử làm Thị-lang ở bộ hộ.

Bordeaux ngày 20 Mars 1923.

Đại kỷ niệm Virgile

Hôm chiều trước hồi 5 trước Sorbonne có trên thiết lễ kỷ-niệm nhà văn-sĩ Ia-li Virgile. Quan Tai-lang ở bộ Mỹ-thuật Ita-li là ông Selimi nói rằng từ đến chiến-tranh mới rồi đây tiếng ta tính được hưng thạnh hơn trăng Ia-lo-mang khiêu. Ông lại nói: « Từ đây tên Virgile trở lại làm một cái hồn hiện tánh tốt của hai nước ». Kế đó ông Gayan, ông Hugnavelet và ông Sarthou lên đàn diễn-thuyết.

Vấn-đề Tuyệt-kỳ

Đại-biểu các nước Đông-minh sẽ hiệp nhau tại thành Londres ngày thứ tư nầy để bàn và thơ trả lời cho Tuyệt-kỳ. Thơ trả lời kỳ chiều lai sẽ gởi báo tại thành Paris.

Chức Thị-lang hộ bộ

Tòa Nói-các định lập một phòng việc của Thị-lang bộ bộ.

Lương hưu-trí của thợ

Quan Toàn-quyền Merlin xin Tây-Á-phirich có tiếp-khách các đại biểu vòng đầu Tuộc-địa tổ lòng cảm mến và tiếc vì ngài phải đi nhận xét khác. Quan Toàn-quyền Cérde tiếp-khách các quan và các bồi-đồng Đông sự cùng tuyên nhị vị Toàn-quyền trong lúc đưa ra tàu.

Quan Thanh-mưu Ăng-lê

Cáo báo truyền tin rằng quan Thanh-mưu Ăng-lê sẽ sang thành Varsovie kiểm điểm binh sự Bô-lôn.

Oán theo thói giả-man

Đêm hôm 14 rạng 15 Mars bắt 1 giờ khuya thoạt nghe Ba cai là vợ bé của thầy cai Beogat, đương ngủ trong phòng với một đứa gái nhỏ 6 tuổi, và một người và tác chừng 33-34 tuổi, thình lình là hoảng hồn rằng: ai đâm tôi. Lác ky gia đình trong nhà nghe la lật đật đánh thức ở Đọn và nổi đèn lên chạy đến phòng bà thì thấy đều thương bà thêm chừng 1 phân tấy bề dài chừng 3 phân nơi da dưới, phía tả, và một con dao ăn trầu, là con dao ở trong nhà đã dùng thường ngày. May cho bà gặp khắp nơi mà không có chỉ bị, duy có một vài cái nhỏ mà đuổi nó hoài ra mà thôi. — Tên tớ nầy liền chạy đến nhà thầy giáo Qui mượn cái mà về khác lên, thì có lăng và đến đến thầy sự tích như vậy mà xét cho không ra lý.

Còn bà cai thì khá không có hề nghi cho ai và cũng không ai oán thù chi bà. — Hồi 7 ang 15 (Tagalog) gần nói vô đến cái lính quan Biện-lý Bestre; cón bà thì xin thuốc nhà thương xức vô.

Trương-văn-Phát
Moniteur

* * *

N.B.— Những việc người lớn làm, chẳng ngờ nghịch ý đứa tiểu-nhân; nên không biết mình bị oán hận; chớ lý đâu không mà ra sống nổi. Bởi thường trong bao thì-ba sẽ bà mà có kẻ bắt tiền bà ra để bắn cho lớc rẽn bên mà bà không hay biết đặng. Tuy vậy mà bà khai vậy cũng hay; vì một nghi mười ngờ, hai lẽ oan ung đâu khóng. Ít có thể tới nghiệp cho kẻ không ăn năn mà bị khát nước rồi oan.

Hướng truyền

Vừa rồi việc Co-mật có tiếp được một bức thơ của quan Khâm-sứ Trung-kỳ về việc Cụ lớn Võ-Hiển Tôn-thất đại-nhân được thăng nhị-hạng danh-nghĩa Bảo-điền Bố-chánh sứ, mà Cụ lớn Võ-Ký mới đại ý rằng: Ngày 11 tháng 2 tây có chỉ-dụ của Đức Giám-quốc Đại-Pháp-chuẩn tăng Cụ lớn thăng nhứt-hạng Danh-nghĩa Bảo-điền bội-tinh. Sự thăng thưởng Ký đã thể lòng Cụ-lớn đã tận tâm bảo quốc trong mấy mươi năm lịch duyệt Triều-quân mà lòng trung thành của Cụ-lớn vẫn mới niềm không khác chẳng hề đơn sai; vậy nay quan Giám-quốc chuẩn thăng Bội-tinh Ký cho Cụ-lớn, là để tỏ chứ ý khen ngợi Cụ-lớn là một bậc trung-thần trong ngàn-phái, để lịch lý an-nhiên, thì chung công-chánh; mà quan Khâm-sứ rất lấy làm sẽ-ký lắm vậy.

Quan Khâm-sứ lại cậy việc Co-mật tân lên việc Ký Hoàng-thường đồng tất và ngài lại chúc mừng Cụ-lớn được vinh thăng; ngài lại tỏ rằng: Đến ngày 3 Mars, ngài sẽ đến việc Co-mật: Đàn mang quan Giám-quốc mà làm lễ trao Bội-tinh ấy cho Cụ-lớn. — Việc ấy việc Co-mật đã tân lên Hoàng-thường đồng tất.

Vậy cũng bởi S. M. ra (16 tháng giêng), khi ba gặp tại viên Co-Mật đã thăm hỏi tỉ chánh nghiêm trang, Cụ-lớn Võ-Hiển mặc

CHÚA-NHỰT 25 MARS 1923
5 giờ chiều, tại sân banh đường Lagrandière

CUỘC ĐẤU-CẦU
BANH TRÒN HAY NHỨT
CỦA HỘI C.S I. SẮM RA SỰ THẮU LỢI GIÚP CHO
Hội nuôi trẻ nhỏ mồ côi
HỘI TRÝ QUYẾT ĐẤU VỚI HỘI ANNAM MỚI THÀNH LẬP

Sẽ có nhạc mà-binh
Thuộc đạo thứ 11 giáp vui

GIÁ VÉ CỬA
Langsa..... 0$20
Annam..... 0 10

M. TRẦN-VĂN-CHIM
ĐI LỤC-TỈNH

Bổn-quán có phái M. *Trần - văn-Chim* đi dự các cuộc đấu lúa (Concours agricole) ở các tỉnh. Sớm mai nầy M. *Trần-văn-Chim* đi theo tàu hơi (hydrogliseur) của ông *Courtinat* đi xuống *Tânan*.

BỔN-QUÁN.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỞI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trái Đất*

thành phục. cáo vi văn, vô đáng quan thấy đều đến thì lễ lại viện ký đông ấy. Đúng 3 giờ chiều, quan Khâm-sứ quốc-dân Cụ chào cùng hai quan Hội-ký đi xe ô-tô đến nơi, hỏi có vị linh hồ-thanh thì binh lễ và thần bão nhão, quan Khâm-sứ cùng các quan đập lễ mang, thì nào tiếng viện Cụ-nhân trước nghinh tiếp quan Khâm-sứ đang qui liệt-hiếng vào trong, khi phân tọa xi xong, thời quan Khâm-sứ đứng lên bảy lời chúng Cụ-lớn Võ-Hiển, đại ý rằng: Nay tôi vâng tính quan Giám-quốc đến đây đã trao khi hạng linh-nghĩa Bắc-đầu bội tinh, là một phần thưởng qui báu mà đức Giám-quốc ưu-ái Đại-pháp để chuẩn tặng thường Cụ-lớn. Vì hiện nay là đương khi Pháp-Việt trong bao cùng chinh trực đã của Cụ-lớn lại vững bền hơn nhiều. Cụ-lớn là công tử tác máy xanh cho đến khi đều bạc, mà chẳng khi nào lầm trung-thành với Vương-thất có chút lòng xao. — Nhưn vậy rồi đây, trong lúc Nam-Triều sắm Duy-tân có việc tân Trần-cao-Vân phải lôm, sẽ được đẹp yên đúng đó lương kiêu dung mà sắp đặt thu xếp được yên ổn sự rồi rồi ấy; lại những khi Đại-pháp hiệu sự thời Cụ-lớn phải khỏi điều nghị mô linh tăng chính gì binh yực cho công-ký mà trừ khử cái cường quyền; tới những chánh sách ấy, cũng cùng ấy của Cụ-lớn, thời đối với những vị danh thân có hoàn lạo vì tích trong lịch sử các nước, thời Cụ-lớn cũng chẳng kém gì. Thật là rất nên khen quan Đại-pháp chẳng tối nhân-thiện, mà trong tăng Cụ lớn nhị hàng danh-nghĩa Bắc-đầu bội-tinh ấy đã tỏ nghĩa yêu nên lòng trung thành đức đức Giám-quốc chẳng tối đối với Cụ lớn rất là quang thiết. Ngài nói xong thời trao nhị hàng danh-nghĩa Bắc-đầu Bội-tinh cho Cụ lớn, xong thời ở ngoài đã có phao mừng tốt bưởi lâu; Và khi Ký Cụ lớn thiết tiếc rượu sâm banh đã quan Khâm-sứ và liệt vị đại hiền hai Chánh-phủ, thì Cụ lớn nhớ phép tiên liệt thánh để lại, nên được vị liệt chúc cùng giai; lại nhờ ân Thánh-thương tri đung và qui Toàn-quyền Khâm-sứ thân, tỏ được các công việc cùng chánh sách từ mấy tân đến nay, cho nên đã tin dụng mà lại còn yên mến lòng trung thành của Cụ thời Hy-ngôi rằng: Đáng lẽ gần làm chi đến khi tân tuy, để cho khỏi phụ lòng tiến, chưng hiểu vì tiết giá bình yếu, mà phải mấy phen xin về nghỉ để an dưỡng lấy tàng niên, thời may nhờ ân Hoàng-thương đã chấp y số thinh và niệm cho kẻ lão thần đã nhiều quốc vụ, nhiệt phiền trung thành mà đặt chuẩn thăng thị văn-minh điện đại học sĩ, lại được đức Giám-quốc qui Đại-pháp chuẩn thăng nhị hàng Danh-nghĩa Bắc-đầu bội-tinh thật là ân trên đội đạo mà tình dưới rất lấy làm ái mộ trong khi phụng ân mới của hai Chánh-phủ, Cụ rất lấy làm cảm tạ và quí hiện xiết bao. Vậy Cụ lớn xin nhờ quan Khâm-sứ đại thân chuyển đạt lời cảm tạ rất trân trọng chú ý về bên qui Giám-quốc, điện hạ và qui thân-Cấu thương-ân đại-thân, qui Toàn-quyền đại thân, các hạ và Cụ lớn xin cảm ơn quan Khâm-sứ cùng các quan Đông-ký, Hội-ký đã đến dự lễ trao Bội-tinh nầy vân vân. Cụ lớn đáp xong, thời các quan năng cốc rượu mừng. đã chúc mừng Cụ lớn được vinh phụng tân ân qui lại đường đặt. Trong khi ly thời quan Khâm rất có lòng quyến luyến về việc tri sĩ của Cụ cho nên ngài lại tỏ mấy lời rằng: Ngài rất lấy làm tiếc về việc Cụ tri sĩ, vì Cụ lớn là một bực lão luyện việc kinh tế của quốc-gia, vậy thời đâu khi Cụ lớn đã về hưu, nếu có sự gì quan hệ thời sẽ cậy Cụ giúp cho, sẽ được hoàn toàn vậy. Cụ lớn ngăn xong cậu ly thời có đáp lại mấy lời tỏ ý cảm tạ lòng quyến luyến của quan Khâm-sứ rồi cùng nhau đàm đạo một hồi, rồi quan Khâm-sứ cùng các quan cáo từ ra về. — Quan Khâm-sứ cùng các qui quan ra về thời các liệt hiền Nam-triều lại tiếc Cụ lớn Võ-Hiển trở về đình để chúc mừng Cụ lớn về sự vinh thăng của hai Chánh-phủ đã chuẩn tặng Cụ lớn trước khi ngài về trí sĩ, thời Cụ lớn lại cảm tạ liệt hiền vân vô xong thời đều giải tán. Ấy là khi lễ trao Bội-tinh đã hoàn toàn vậy — Nay xin nhắc lại mấy lời về việc trí sĩ của Cụ lớn: Cụ lớn từ buổi ra hành chánh đến nay đã hơn mười năm dư, khi ở chánh thanh phiên, khi về nơi hoang cảo, trong hầy nhiều năm, Cụ lịch thiệp nhiều chánh sự, nhưng phần nhiều là việc hình-chánh thời Cụ chuyên làm đến mười tám năm dư lại làm đến vị thế-tướng; trước khi Cụ về hưu thời Cụ đã làm đến chức Tổng-đốc Thiếu-phủ Võ-Hiển điện đại học sĩ, quảng lãnh hình-bộ thượng-thư, sung Cơ-mật viện đại-thần kiêm-quản khâm-thiên-giám sự vụ và tước phò-quang-bá nay lại chuẩn thăng văn-minh điện, Đại-học-sĩ và thưởng nhị-hàng Danh-nghĩa Bắc-đẩu Bội-tinh. — Trong hầy nhiều năm Cụ lớn hành chánh khi nào cũng chăm lo việc nước tuy tuổi đã đến hầy mươi mà không nài chuyện già yếu vẫn lo việc quan như lúc tuổi xanh, cho nên Cụ lớn đã được Hoàng-thương ban khen là trung-thần nhơn-thần. Cụ chăm lo việc nước cho đến nỗi khi gần yếu, tai ù lãng rồi mới tâm sớ xin về hưu, nhưng vẫn nhớ lần thời mới được chuẩn-y nơi-thính, mà khi Cụ tịch vẫn hưu thời vẫn vâng gửi lòng cao-thương chẳng có yên cần sự tưởng-thưởng ấy hơn, mà sở dĩ Cụ được Văn-minh điện Đại học-sĩ và nhị-hàng Danh-nghĩa Bắc-đẩu bội-tinh là xuất-nhơn đồng thế lẽ tự nhiên của Hoàng-thương vì lúc Giám-quốc niệm công-lao Cụ và tu nhiều Cụ mà chuẩn thưởng. Thật là cũng bởi tiếng lòng trung thành của Cụ lớn đối với hai Nhà-nước và đức lương khoan hòa và công bình chánh trực đối với kẻ dưới, lại thêm lòng chân, nghĩa-lẽ trí và hiền, để trung tình chẳng khuyết điều nào, cho nên nay Cụ hưởng được tôn phúc toàn thiện, mà con cái chân chất như hoa quế như chi lang, sum sê ngào ngạt; thật là qui hồn nay, tâm-tích và phúc-đức của một vị Tôn thân. Xứng đáng thay! Vinh biết thay!

Bão-quán cố lời kính mừng Cụ lớn.

Gia truyện tuyển

Thuốc ho sản hậu

Bài thứ nhất. — Thuốc đơn-bà đẻ ho sản-hậu: nhân đồng tiêu nhỏ và gốc và rễ sao khô thì lấy mỗi tân bằng một thang thuốc, gia vô mỗi nhúm trà tàu và ba lát gừng sống, sắt chung với một chén rượu quốc cạn lại bảy phần nặng chăng 3 cụ 1 lần thì giảm.

Bài thuốc thứ nhì. — Rễ cây đinh-lăng thứ trong thiệt đo lấy nhân, nhỏ và gốc và rễ sao khô thì mỗi lần lấy chừng bằng một thang thuốc gia vô ba lát gừng và một nhúm trà sắt chung như trang trên mà uống.

CÁO THỊ

BÁN ĐẤT CÔNG THỔ

Châu-thành Saigon

Ngày thứ năm 12 tháng Avril 1923, chín giờ, tại dinh quan Tham-biện Bacliêu, sẽ khởi hành đấu giá phát mãi hai miếng đất công thổ, đoạt thành 1 165mq, số 46, phân chữ F, tọa đô tọa nhứt Châu-thành Saigon, thị giá bán là *một ngàn bảy trăm bốn mươi bảy đồng năm cắc* (1.747 p 50).

Chương trình phát mãi và bọ đồ đã tại Saigon, nơi tòa nhứt (phòng nhì) dinh hiệp-lý.

Tỉnh Bacliêu

Ngày thứ năm 12 tháng Avril 1923, chín giờ, tại dinh quan Tham-biện Bacliêu, sẽ khởi hành đấu giá phát mãi hai miếng đất công thổ, đoạt thành 564mq và 732mq tọa lạc tại Châu-thành Bacliêu và thị giá bán là 1.128 đồng và 1.464 đồng.

Chương trình phát mãi và bọ đồ tại Bacliêu, thì đề nơi nhà quan Tham-biện, còn tại Saigon, đề nơi tòa nhứt (phòng nhì), dinh hiệp-lý.

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 11 mars 1923.

Thầy giáo hậu-bổ Đặng-văn-Ngọc nhơn số 507 đang dạy Cholon, nay đặng cấp bằng thiệt thọ làm giáo viên hạng tám.

Tiền lương và phụ bổng của thầy giáo nầy sẽ lấy công nhơn dia hạt Cholon mà trả và ở đó phải đóng ngay cho kho hưu-trí tiền hưu-trí cùng là tiền phụ-trội 4 o/o quiđều theo thể lệ trong lời nghị ngày 29 décembre 1913.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 11 mars 1923.

Thầy Lê-quang-Chiêu có bằng Certificat d'études primaires Franco-indigènes, đặng cấp bằng làm trợ giáo hậu bổ và giao tăng sự quan chủ tỉnh Gia-định.

Tiền lương của thầy trợ giáo nầy khỏi trừ tiền hưu-trí và tiền phụ bổng để lấy công-nhơn làng nào thì đổi lại mà trả.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ, ngày 11 Mars 1923.

Thầy Trần-văn-Tâm và Nguyễn-tấn-Diệp được cho vào làm ký-lục tạm lương mỗi tháng 50 đồng và bổ đi tăng sự quan Kiểm-soát thuế chánh ngạch Cholon.

Ngày 23 Mars 1923.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Bốm mai
Nhà-nước	2.0. 50
Ngân hàng Đông-pháp	2 00
Ngân hàng Hoanghai-Shanghai	2 10
Ngân hàng Chartered	2 00
Bủ de Gérante de la Banque Ind. de Chine	2 00

Quốc-trái của Đại-pháp

Tài Paris ngày 20 Mars 1923.

Vô lợi 3 ½	67 75	Vô lợi 5 ½	1920 68 50
Vô lợi 5 ½	1914 85	Vô lợi 6	1922 87 45
Vô lợi 4 ½	1913 85		

MỄ CỐC

Giá tiền chở đến nhà-máy Chợlớn bao trả lại giá mỗi trăm tấn

Vinhlong	4 p. 85	» 4 p. 85	
Gocong	5 »	10 » 5	20
Bai-sau	5 »	05 » 5	10
Bacliêu	5 »	10 » 5	15
Giá thường bực trung	5	00 » 5	10

TÀU SẮP TỚI

Chiếc *Anny le Ridan* ở Haiphong sẽ tới Saigon ngày 24 Mars.

Chiếc *Van Vollenhoven* ở Haiphong sẽ tới bữa 27 Mars.

Chiếc *Dunannont* ở Haiphong sẽ tới bữa 28 Mars.

Chiếc *Celtic Prince*, *Haiyang*, *Makuna*, *Vinglang* ở Hongkong sẽ tới bữa 24 Mars.

Chiếc *Lieutenant Saint Loubert Bié* ở Singapore sẽ tới bữa 23 Mars.

Chiếc *Lieutenant de la Tour* ở Tourane sẽ tới bữa 26 Mars.

TÀU SẮP ĐI

Chiếc *Ormonsan* sẽ chạy Annam, Tonkin ngày 24 Mars, năm giờ chiều.

Chiếc *Armenian* sẽ chạy Hongkong bữa 24 Mars.

Chiếc *Dalny* sẽ chạy về Pháp-quốc lối 1er Avril.

Chiếc *Désirade* sẽ chạy về Pháp-quốc lối 15 Avril.

TỪ CON

Tôi tên là Nguyễn-đi-Toàn, cựu Hương-sư ở làng Tân-phước-tây, tổng Cưu-cu-ba, (Tânan).

Kính thưa cho qui Ông, qui Bà và cả bác đặng hay rằng: Nguyễn tôi có một đứa con trai tên là *Nguyễn-đi-Hoá*, 37 tuổi, ở một làng với tôi, song nó ngỗ-nghịch với tôi quá lẽ, nhiều khi nó làm lối đều chi, thì tôi rầy la nó, thì nó lại mắng chửi tôi và nó còn đánh tôi nữa, thiệt là con bất hiếu. Nên tôi kể từ ngày nay cho đến sau thì tôi không còn nhìn nó là con của tôi nữa, tôi từ nó. Và như ngày sau tôi có qua đời rồi, thì nó không đặng tranh giành gì tài sự nghiệp của tôi chi hết.

Nguyễn-đi-Toàn

Tôi tên là NGUYỄN-VĂN-LÝ, chủ tiệm thuốc bán Á-phiện ở tại làng Bình-hòa-tây (*Giadinh*) kính cáng chư qui vị trong lục-châu rõ: nguyên tôi có một đứa con gái tên *Nguyễn-thị-Co*, 18 tuổi tánh tình hoang đàng tôi không thể dạy bảo nổi nữa, nên lội đã từ nó không nhình là con nữa.

Vậy kể từ ngày nay nếu nó có lầm đều gì tính tệ, hoặc vay bắt tiền bạc của ai thì do lấy nó, chớ tôi không dự biết chuyện chi cả nó làm ra nữa. Xin qui vị lưu ý giám.

NGUYỄN-VĂN LÝ

Voilà l'étiquette du véritable:

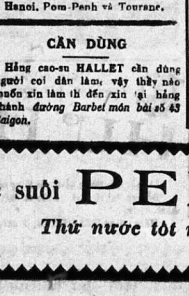

UN MATTEI!

Hãy hỏi mà mua cho được thứ rượu VIN du CAP CORSE nầy.

Có trữ bán tại hàng

DENIS FRÈRES

là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pom-Penh và Tourane.

CĂN DÙNG

Hãng cao-un HALLET cần dùng người coi dân làm, vậy thầy nào muốn xin làm thì đến xin tại hãng chánh *đường Barbet môn bài số 43 Saigon.*

Xe hơi kiểu mới

KIỂU MỚI RỐT HẾT HẠNG NHỨT ĐÂY

Xe-hơi hiệu: DE "DION-BOUTON,,

6 chỗ ngồi — 12 mã-lực

Có năm sự qui:

Elégance (*Mạnh-bạo*) Là hởi sự đều-đặng, không sai sót, không chê đặng, rất đúng bực.

Confort (*Đề-đạm*) Là hởi sự chịu dựng vững-vàng của nó.

Vitesse (*Lẹ-làn*) Là hởi sự sắp đặt từ tế cái xú-bắp của nó và nắp xi-len.

Economie (*Gọn-ghẻ*) Là hởi sự sắp đặt xú-bắp từ tế.

Sécurité (*Vững đặt*) Là cái thắng nó tốt, đều 4 bánh với cái thắng sang số của nó.

Xe-hơi De « DION-BOUTON » bằng 10 mã-lực

Được việc trong trường đấu lớn — Thường thường có lại những kiểu rất lạ

Xe-hơi « AMILCAR » bằng 6 mã-lực

Xe nhỏ kiểu mạnh-bạo và gọn-ghẻ

Hãng BERTHET, CHARRIÈRE & Cie Saigon làm đại-lý.

Bán gạch

Qui vị có cần dùng mua gạch cết nhà thì xin viết thơ cho M. THƯƠNG-SĨ-THẮNG, *Entrepreneur à Khatrang.*

Mỗi trăm đồng (100 đồng) một muốn chở lối gare Saigon.

Như qui vị muốn coi kiểu gạch thì M. Thắng sẽ gởi cho.

POUCHAND FÈRE & Cie FILS

BEAUNE "COTE D'OR"

BORDEAUX

Reims

Rượu tốt Bourgogne và Bordelais

Rượu thường đùng

Có trữ bán tại hãng E. HEUMANN, *số 60, đường Mac-Mahon Saigon.*

Xe-máy và máy đèn điện

Sửa các thứ máy và bán đồ phụ tùng

Xe-máy mới hãn từ 50 đồng mỗi cái

Còn ai muốn mua đi bán lại thì tin giá khác

Lĩnh hãn xe-máy hiệu Phi-Phi và Malbroug xe thiệt hơn hết

ĐẠI-ICH, *162 đường des Marins CHOLON*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38, rue de Canton — à Cholon

HỒ-PHÁCH BẢO LONG-HUỜN

Thứ thuốc hoàn nầy chuyên trị con nít cấp mạng kinh-phong; hoặc nam phụ các thứ bịnh chứng, cớ sợi thần đầy mà uống thì thấy mạnh liền.

Như cấp-kinh-phong, ọc sữa, ói sữa, ra mồ hôi thâm; hoặc thương thì thương hàng, xây xẩm tối tâm, hoặc đau thiết rượt; phải đùng nước Bạc-hà mà uống với thuốc thì hết.

Như mang kinh-phong đàm chặn, nóng nẩy nên sốt, đau bụng mửa ia; phải đùng nước gừng mà uống với thuốc. Hoặc kỉ ăn lư bão động phát nhiệt, bo ban nổi nổi, miệng nóng lưỡi khô; phải đùng nước ngói-nóc-tông mà uống với thuốc. hoặc tâm thần hoảng hốt, thôi thập khiếp sợ, hoặc nóng nẩy phát cuồng, tiểu tiện bí bứt; phải đùng nước Bạng tâm (tim bờm) mà uống với thuốc.

Hoặc hung phúc bão muộn, tâm thần khi thăng; phải đùng nước mộc-hương mà uống với thuốc.

Ăn uống không tiêu, ỉ khí ợ chua; phải đùng nước quit-kông mà uống với thuốc.

Phàm những mạ-độc cùng hàng chẩn mà chưa mọc thì bôi thuốc với nước sôi mà uống; như sẽ đã mọc rồi thì chẳng nên uống.

Con nít chưa đầy tháng phải mài thuốc với nước rồi thêm nơi chút vú mẹ cho nó bú; mỗi bước phân ra 3 lần. — Con nít được 6 tháng mới bước nên uống lại lần. — Mỗi lần cho uống mỗi lần 1 bước.

Người lớn uống 2 bước. — Bàn-bà có thai không nên uống.

Phải cử những đồ tanh lẻo sống sít, cá tanh đồn mắm, hoặc đồ chiên nướng nóng nẩy nóng nên ăn. Kị đùng đồ bằng sắt.

Cho-tên đã mua thuốc nầy xin cho kỉ cái nhãn đng Phạt Bảo nơi Đại-Thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

T-hoc-sĩ. Vi-Tế-Sanh chế.

LỜI RAO

Vì muốn tính số sách bạ giá các món hóa vật 4%.

T. MORI Bazar Japonais, *17, rue Filippini SAIGON.*

THIỆT LÀ RẤT HUỀ-DẠN

T. MORISE

NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT

M. Pinos Gambotto

(cũ) cho-cũ)

SAIGON

ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỒ THẬT

Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tây ý người muốn.

T. MORI

THỢ CHỤP HÌNH KHÉO

17 đường Filippini

SAIGON

Kính lới cho chư quí khách quen biết hãy nay đặng rõ rằng người mắc không đặng mạch. nên kể từ ngày 30 Avril 1923 nhà chụp hình của người sẽ đóng cửa không chụp hình nữa.

Chụp hình trong tiệm cho đến ngày 15 Avril 1923.

Kiểu chụp hình đã lại giá rẻ cho người đúng chụp.

CÁO BẠCH

Kính trình qui-bà qui-ông, chúng chư-tôn bằng-hữu trong Lục-châu thường lên: Có nhà hàng Đồ-văn-Bình khách lầu, ở tại đường Amiral-Courbet, từ số 29 đến số 35. Nay đã sang lại cho tôi trọn quyền làm chủ, hôm ngày 5 Mars 1923 nầy.

Từ đây đổi hiệu lại là: « NAM-CHÂU KHÁCH-SẠN », tôi hết lòng lo lắm sửa sang phòng-vi sơn phết lại tinh hảo, và sắp đặt bồi-bếp lại cẩ thứ tự, cho vừa ý chư-tôn.

Vậy từ nầy chư qui-bà qui-ông nếu đến du-vãng Saigon, xin cố lòng đoái tưởng bạn đồng-bang, ghé lại nhà hàng tôi an nghỉ, tôi sẽ hết dạ ân-cần, và cảm ơn rất trọng.

Directeur: LÊ-KHIÊM-NHƯƠNG

Gérant: LÊ-SUM

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT

COMMERÇANT

Rue des Caisses n° 15 Hanoi

Bán sỉ, bán lẻ đã các thứ tơ lụa hàng hóc (*Soierie Tonkinois*) của các hàng cơ xảo Bắc-kỳ chế tạo; ông, bà nào muốn mua sỉ nhiều thì gởi thơ thương nghị nơi tôi sẽ tính giá khác cho được phần hưởng lợi.

Ai muốn prix courant thì sẽ cho.

Adresse télégraphique, NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT, Hanoi

VIN de VIANDE

AUBERT

Rượu máu thịt

AUBERT

Thứ rượu bổ lực và bổ huyết hay hơn hết, từ đó đến giờ ai ai cũng biết.

Của

SOCIÉTÉ du GRAMINOL & SUPERCAO chế ra

Có được thưởng NGÂN-BÀI, KIM-BÀI

HORS CONCOURS

MEMBRE DU JORY

Có bán khắp nơi: Có trữ lại:

MAGASIN UNIVERSEL

137, Rue Catinat, 137

LỜI RAO

Kính cùng qui ông qui-bà trong Lục-châu đặng rõ: Tiệm thợ bạc của tôi, tục kêu là tiệm chú Khánh, khi trước ở trong đường hẻm trước dinh Xã-tây Saigon, nay đổi xuống chợ rẫy Saigon, đường Kinh-lấp, *Boulevard Charner môn bài số 51, mặt bên Chiêu-Nam-Lâu-Khách Sạng.*

Xin qui-ông qui-bà tường tình tôi, tôi lại như trước, tôi hết lòng thêm cẩm.

Nay kính

鄧茂鏡金安興漢

LUONG-DONG-AN

Bijouterie

51 Bd Charner (SAIGON)

Da cần phải thở

Khi cết lỗ chơn lông nơi da mà lấp đầy những bụi bặm cùng đồ dơ dáy, thì da không thể nào hít được thong thả, nhờ thơ được thong thả mới có thể giữ sức da lịch sự được. Bởi nhiều vậy đặt của Savon Cadum làm cho mát mẻ và êm đềm cho tế gốc chơn lông, làm cho tăng bội hậu, tan đồ dơ dáy cùng các đồ và làm cho da thật tươi, như thế cả lỗ lông mới thở được tự nhiên.

Dùng thứ Savon Cadum mỗi ngày thì được tiền sạch và được làm mát mẻ cả da cùng làm cho da khỏi đồ dơ dáy. Có bán mọi nơi, 2 quan, khỏi phụ thuế chi hết.

THAY MẶT TẠI ĐÔNG-PHÁP

Nước suối PERRIER

Thứ nước tốt nhứt để ăn bàn

THỨ NƯỚC SUỐI ĐỂ ĂN BÀN HIỆU *LANGSA*

Hãng Société Anonyme POINSARD & VEYRET

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

HỦY, THIỆT LÀ MAY!

Enfin ! Je voir avec Les VERRES IÉNAPHAQUES

Nhờ cặp gương nầy tôi coi rõ rõ như hồi lúc xuân xanh.

Lâu nay tôi không biết nên tôi dùng gương xấu, coi rất mỏi mắt mà lại lòa chữ nữa.

Thiệt là nhờ có ông GIUNTOLI, chủ tiệm BIJOUTERIE PARISIENNE, hiệu con RỒNG VÀNG ở gần bến s. Pháp-việt Khách lâu (ile et de France), đem qua xứ Nam-kỳ đây mà bán.

Cũng bởi tôi chẳng có coi báo-chương cho thường nên chẳng hay biết chi cả.

Hôm nọ tình cờ thấy trong « Lục-tỉnh-tân-văn » rao, tôi mua thử mà dùng chẳng đã thiệt là gương tốt. Kiếu làm bằng thủy tinh ròng, trong sạch chẳng có bợt bọn chi cả.

Gương nầy có 2 thứ : thứ để cho kẻ VIỄN THỊ và kẻ CẬN THỊ

Kiểu nầy gì theo kiểu mới (pin e nez) hay là kiểu có gọng móc (lunettes) cũng được.

Vậy trong Lục-châu ai có bịnh con mắt như vậy hay là ai có lo con mắt, hãy mua thử gương nầy mà dùng thì sẽ đặng vui lòng luôn luôn.

VẢI MÙNG bề khổ rộng 0m80

LÀNH XUYÊN Bắc-kỳ đủ mỗi kiểu

XIN HỎI GIÁ LẤY KIỂU MẪU

ECHANTILLONS

tại tiệm

DONG-THINH

4, RUE DE LA SOIE — HANOI

MUA SỈ

Sẽ đặng giá rẻ

Lời nhiều

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhất hạng bào-chế sư

KỂ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy, đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và hơn hẳn lớn hơn các tiệm thác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vốn là sư-phụ bào-vật xuất thân, đứng xem nơi việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trông theo ton-chỉ của quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thấy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ đo theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo ton-chỉ của quan thầy thuốc mà bào-chế, chẳng bỏ khi nào làm sai, hay là lấy trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng :

Bán đồng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiểu cách sẽ ;

Bà thuốc tinh tiu, mất lâu thuốc bán lấy gốt quan thầy có thể nghiệm cho rõ ràng, thiệt giá ;

Bà có bạn hàng đông đảo, nên bán mau lẹ, không có thuốc cũ ;

Bà có quan thầy bào-chế nhứt hạng, mau gỡ bệnh chính bào-chế thuốc cho y theo ton của quan thầy.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngỏ cùng Biệt-qui

Đã lâm phen, Bổn-báo có tuyên ngôn rằng sẽ mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho biệt qui bình luận cho thỏa nhãng ý muốn. Nhưng bởi, cũng đã lâm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hằng thật rằng tên ký dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy ; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để đại vào. Ấy là một đều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa nhận đa-nhân chưa bỏ. Nếu việc quả, mình dám đương cho nổi chăng ? Hà chưa đáng gọi tích, có sao lại sợ mà nặc danh ? Hà chưa phải là khiếp nhược chăng ?

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đăng, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại các những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo đã trọn vẹn phần người ký tên gánh chịu lấy những điều cang bệ gì xảy đến ; Bổn-báo bên không cang-dự. — L. T. T. V

NGỎ CÙNG M. KIM-ĐÍT-VÀNG

Tôi rất cung kính, xin ông Chủ-bút ấn hành những lời lôi bày tỏ dưới đây về vấn đề của M. Kim-đít-Vàng hồi tôi : cuộc đấu xão bên thành Marseille hồi năm 1922.

Mồng ơn Chánh-phủ Đại-pháp phái tôi dự kiến, thay mặt cho bổn-linh (Sốctrăng).

Theo lời M. Kim cho tôi là đa-văn quảng-kiến, tài mô đàm đỉnh ; nhưng nghĩ các nam nhơn chi tại tứ phương, chẳng nệ tài sư trí sáng, thiên lý vọng hành, chỉ yếu trông-nom những chuyện tôi đã nghe thấy nếu hầu lập lại, là với những người chưa được nghe thấy đó thôi ; chẳ tôi có lái nào dám đồm-đương giữa chốn muôn người làm chi cho đặng nghe tiếng đội cùng thấy yếu sáng như ý M. Kim muốn đó. vì cuộc đấu xão tế Nam chí Bắc đu trăm ông Bậc-biểu, biết bao nhiêu là kiến-thức.

M. Kim hỏi tôi tháng nào, ngày nào, lúc nào xuống xe điện tôi Camp Prado là đái đấu xão, thấy môn chi của nước nào cực kỳ cơ xão. nghe đặng những lời khen chê xử ta là bao nả ?

Tôi xin trả lời : những tháng ngày, lúc nào vẽ sự đi đường, tưởng không cần kiếp chi cho mất. Khi tôi tới Camp Prado, thấy các việc nhà-nước sắp đặt rất phân minh, xứ nào theo xứ nấy ; những đấu phần là đồ sáng vật tủy theo xứ mình, kẻ sao cho xiết... Còn đồ của nước nào cực kỳ cơ xão và sự khen chê xử ta thế nào, tôi mô dám luận cho đích xác vì hội còn đang nghiên cứu ; sau khi tôi trở về cách ba tháng nữa cuộc đấu xão mới mãng kỳ. Nói tóm một đều là theo ngu-kiến của tôi, không chi bổ-ích trong xỷ hơn là sự học-thức, đầu sĩ, nông, công, cổ xứ nào cũng bổ-học rộng thì nghề tinh.

Rồi lại xin với M. Kim vì việc bua-quan, việc nhà đồn đập làm cho tôi không nhìn đặng ngày giờ mà trả-lời cho đủ từ đây... tưởng có khi gặp gỡ, tôi sẽ lấy lòng đàm luận theo số kiến của tôi.

Ít lời vắn tắc, xin độc giả dung cho.

LÂM QUANG-CHIÊU

Cai tổng Bình-phước Soctrang

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM

THUỐC NƯỚC LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông Dược-sư GUILLIÉ

Tôi đã nghiệm nơi thuốc ELIXIR ấy có thể dường của quan Dược-sư Guillié đã bổ thân, bổ huyết, trong chứng bịnh HƯ PHẾ, đau trong TỲ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐÀN BÀ, ĐÀI BẠCH-BẠCH VÀ ĐÀN BÀ, bịnh CHÁU NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH MÊ ĐÀI, BỊNH GIÓ, CÁC CHỨNG NGHỀN HƠI và bịnh xô TRƯỜNG LÃI TRONG RUỘT.

Vì vậy nên THUỐC ấy có ích lắm, vì nó là thứ thuốc BỔ HUYẾT ĐÀ TRỊ ĐÀM. Không bịnh gì bổ bằng huyết và trị đàm bằng sông và hay lắm.

Giá bán thuốc ấy đồng nhau mà không có đổi giá bao nhiêu. Mua thì cho đúng.

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỐ

của ông Dược-sư Guillié

Antiglaireux xốc cơm Dược-sư Guillié.

Thích để bụng thì ăn vô là mau.

Bổ TỲ VỊ, mau mau khỏi ăn cơm.

Bổng GUILLIÉ ký GUIGUE và ký tên.

Ở tại ở Dược-phòng

LÀ THÀNH LÂM DƯỢC PHÒNG ĐÔ SÀI GÒN

DỊP TỐT

Quí vị muốn mua quần áo rẻ, thì hãy đến tại hãng

Số L. DESMARQUOY & Cie

Ở đường rue Pellerin, 61, SAIGON

Tại hãng có bán áo so-mi, giày, bàn áo (cols) vân vân, đủ thứ đủ kiểu, giá rẻ lắm

NGUYỄN-VĂN-TRỌNG

N° 58 rue Amiral Courbet-Saigon

Tiệm bán vàng gồ lớn và nhỏ. Bán giữ toàn camiai và gồ đã thứ. Và tiệm tôi cũng có cho mướn xe-hơi hiệu Dodge còn mới. Xin quí khách có đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện giá định 38 rồ, xe chạy mau chẳng khi sao hay chết mấy độ đâng.

J. CHÍN-TRONG.

CÁC NHÀ CHO MƯỚN XE KÉO NẾU MUỐN CẦN KIỆM

THÌ NÊN DÙNG MỘT THỨ VỎ XE-KÉO

BERGOUGNAN

MÀ THÔI

Dùng thứ VỎ XE của tôi rồi Chủ-tôn mới thấy rõ ràng nó TỐT HƠN các thứ VỎ XE hiện khác

CÓ MUA THÌ XIN GỞI THƯ CHO :

La Maison L. DESMARQUOY & Cie

61, Rue Pellerin, SAIGON.

Ở đó cũng có bán VỎ XE-HƠI, VỎ XE-MÁY, XE MÁY-HƠI và Bandages đầy đủ cho XE HƠI CHỞ ĐỒ.

CÁC MÓN HÀNG HÓA CHẾ BỞI HIỆU NÀY LÀ CỦA LAMMA LÂM VÀ THỰ THIỆT TỐT.

HÃY TRÁNH BỊNH HO LAO

BẰNG THỨ THUỐC

PULMOSALVOSE CHANTE

Giá mỗi ve..... 1$50

Có bán trong các nhà bào tế sư và tại chỗ trử

Pharmacie Principale

L. SOLIRÈNE

SAIGON

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỬU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cũng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vô thấy ngày xuân đã thôn mòn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tỉnh, coi trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà nhứt máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ bao tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, da thịt đỏ sáu, tinh thần tráng kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marb số 190, Cholon.

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

GIẢI GÂN CỐT, BẠI NHỰC XƯƠNG, GÂY MÔN

HƯ HUYẾT

THÌ DÙNG LẤY THUỐC HUYẾT

DESCHIENS.

Là một thứ thuốc bổ-huyết thượng hạng, của Đanh-y đã công nhận.

Bổ hơn thứ sâm-rà thuốc có chất sắt. Nhận đăng trong các Dường-đường thành Paris.

Hãng chánh DESCHIENS, 9 đường Bandry Paris và các nhà thuốc.

MUỐN BÁN

Có bán một cái xe hơi lộng kiến hiệu : TALBOT DARRACQ bảy chỗ ngồi xe thiệt tốt chẳng có hư, vì bởi về nghỉ bên Pháp quốc nên bán giá phần nửa là ba ngàn năm trăm đồng bạc (3.500$) Ai muốn mua thì do tại phòng việc quan Trạng-sư THIOLLIER và FERRAND *đường Kinh-lấp số 14*

THỜI ĐÀM

Cô ba. — Cha chả cái quần lãnh của cô mua, ở đâu mà tốt đẹp vậy, thiệt đen và mướt quá ?

Cô tư. — Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ đặt sao ? Đã ba năm nay có mấy cái hàng của một người Annam mình lập ra, đặt lãnh, tốt hơn lãnh tây và lãnh bắc nhiều lắm. Bên nào có rảnh thì về đó mua thì một cái quần bận thì coi, đã đen mướt mà lại chắc.

Cô ba. — Đã biết vậy mà hồi tôi gởi cô nó cũng cứ mua cô nó chẳ nào bán, đặng tôi mua mau đi mua, sắm áp cái quần lãnh tôi mới mua cho ba bà trở ở chà nó đã rượng hết.

Cô tư. — Như có thiệt gấp cứ việc ra mua giấy xe lửa nhà đường mà đăng đi tới Cholon bắt thiếu cái hãng của ông Lê-phát-Vinh ở đâu thì ai ai cũng đều biết.

Hãng bán máy LÊ-PHÁT-VINH

Quai de Belgique Cankha (Saigon)

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu : GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAKN.

Một mình hãng nầy thay mặt ở tại Đông-pháp cho Georg. Fournier, Simon, Beny, Thagee, Franceville, Bellieni, Noel, Courvoisier, Bristallos, vân vân. Các thứ Celluloses, Planchon, vân vân.

Máy chụp hình từ 2$95.

Đồ phụ-tùng cần dùng đã từ 5 90.

Ống dòm để coi hát và để xem cảnh đồng của FOURNIER.

PHOTO STUDIO

gần nhà hàng Continental.

SAIGON.

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đủ các thứ kiểu theo kim thời, có thợ ráp máy thiện nghệ, họa đồ chỉ giảm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-MẪN và Công Ty

nhà số 244, *đường Lagrandière, SAIGON*

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu

Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLSER.

Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 500 và 600 x 90).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo) và đèn nước mạnh.

Bình chứa khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu :

B. S. A. 4 1/2 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 3 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 3 1/4 H. P., 2 vitesses, sans mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Griffonx 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Bán cáo thứ xe máy dầu.

Bán xe máy đã mua.

DỊP TỐT HỮU NHỨT VÔ NHỊ

Muốn bán một cái xe hơi hiệu :

RENAULT

18 HP., 7 chỗ ngồi, còn mới, 3.000 đồng.

Ai muốn mua xin đến quán nhựt-trình mà thương nghị.

Rượu mạnh hiệu «DEJEAN» đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng DENIS FRÈRES có trữ bán mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLLE và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, t sẽ được như lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

CHỦ ĐIỀN!
NÔNG GIA!
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI!

Hãy lo ngăn cấm chư lân mượn lấm khoai ăn, làm rã hay hỏng của lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp!

Làm các môn nhỏ rời của máy bằng thép, gang, đồng, đồng bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE
Tại Khánh-hội, Quai de la Marne
Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có sẵn thợ chuyên-môn và các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc hẳn hòi công việc làm.

Văn đàn

Thề tình

Vàng thau hai thứ khác màu sinh
Gẫm cũng ghé cho cái thế tình!
Hết bạc không mua người bẩm chủ,
Mất tiền khó mượn kẻ thân anh.
Phục lòng kẻ dưới tua tu dước
Làm mặt bề trên khéo chín lành.
Chớ mượn oai-quyền trong mọi lúc
Lỡ tay rồi, cũng chịu hư danh

Mộ-Hương

Vịnh Thúy-Kiều khóc mồ Đạm Tiên

Mồ nấm mồ oan cỏ mọc đầy.
Lạnh-lùng chẳng thấy khói hương bay.
Xua cầu, phấn-đạm, tình trăm khách,
Nay mất, hương tàn, nghĩa mấy tay.
Tài-sắc chi mà thân thế ấy?!!
Phong-lưu, danh chịu tiếng tăm vầy
Suối-vàng hồn biết đây thương đó?!
Bạc-mạng, đời ai cũng như ai!!!

Mộ-Hương, Khảo-Hải

Tự thuật

Hồ hải xưa còn học nhếp-nhem
Thét ra nay phải thủ nay mềm
Cạnh trời tử-tế máy tân-khuyết
Bầu ao giang-hồ khách trước mem
Đi trải ngựa xe khi rộn-rực
Lại nhàm đất nước lúc êm-êm
Kiếp nầy 19 ben thêm nầy vậy
Cũng mắc thân ai tiếng sầu-đêm

Hựu

Ngồi lụng năm canh lạnh ngất tờ
Nên thân nửa cảnh, nghĩa rồi ngơ
Mảng vui cây cỏ tha đang lịch
Quên phúc non sông cố-quốc chờ
Thân đã đem ra ngoài vạn lý
Bên còn gởi lại mấy vần thơ
Đối lời ngỗ với ai tri-kỷ
Chớ trách tình như đứa hẩu-bờ

Linh-Chi

DƯƠNG-DIỆN
Marchand de Meubles
Rue Catinat 109-111-113
SAIGON

Tiệm tôi có bán các thứ giường đồng và giường sắt theo kiểu mới.

Bàn-Ghế đủ thứ và tủ có kiếng cùng đá cẩm-thạch theo kiểu kim thời.

Xin quí ông, quí bà, xét lòng, đến tiệm tôi xem thử.

Đây cũng có bán các thứ kiểu hàng bàn-ghế thiệt hiệu (Thonet).

CÁO BẠCH

Kính lời cùng chư quí vị điền chủ động ứng Tôi thay mặt cho hội nhà máy xay lúa ở Viễn-đông « Rizeries d'Extrême-Orient Saigon » mua lúa tại Bentre.

Chư vị điền chủ ông nào muốn bán lúa, xin viết thơ cho tôi mà thương nghị, tôi giá đã được khá mà sự tiền bạc lại chắc chắn.

Nay kính
NGUYỄN-DUY-HINH
Thành-hóa Mương.

CÁO BẠCH

Kính cùng Lục-châu quới khách rõ; nay tôi mới lập một tiệm bán đồ đồng yên tăng xe máy và nay tôi có lập thêm tại đường Mayer số 48 bán bánh-ngọt, rượu, nước ngọt, đồ Conserves Alimentaires nhà giá rẻ, cách gởi kỹ càng, xin quới khách có lòng giáp đồng mình lấy thì bổn hàng muốn mua món thứ nào thì xin viết thơ lại tiệm tôi 779, Rue Paul Blanchy sẽ sẵn tòng tiếp đáp.

Kính-cáo HUA-THI-TÔNG
Cycles & Accessoires
779, Rue Paul Blanchy,
SAIGON

HÀNG CAO-U TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chú có xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình,

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng; Ruột (chambres à air) 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Douaumont Saigon.

TIỆM NHUỘM KHÉO

Tiệm Nhựt-Tân nhộm hàng lụa đủ thứ màu, cũ nhuộm lại mới rất khéo nơ 79 Bd. Tông-đốc-Phương Cholon. Nay dời về Cầu-kho ngang gare xe-lửa nơ 229 Quai de Belgique tôi cũng làm nghề như cũ.

Xin quí bà, quí cô có lòng tưởng đến tôi, tôi rất đội ơn.

NHỰT-TÂN.

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Làm những đồ: Quang, hôn, tang tế; đồ thờ trong đình: Tàng, điểu, tiền-bàn vì làm đồ theo trong bản-hát: Giáp, mũng tàng, cờ, màng văn văn. Những món đồ tôi làm đây, hoặc nỉ, hoặc kiếm tiếu, đồ nhàu, đều phẩm, đều giá cũng không phải mắc. Đồ tôi bán thiệt giá, không nói lên, không cắt xuống. Đồng tiện cho quí khách khỏi tốn công trả.

Ở Cho-lớn cũng có tiệm Hiệp-Tân số 52, đường Canton song tôi muốn cho tiện đường cho quí khách, nên lập thêm một tiệm nữa ở đường Espagne số 176 Saigon, bên tay trái thì Châu-long-Giang khách-sạng, bên tay mặt thì Lục-Tỉnh khách-sạng, hiệu tiệm tôi là Quảng-phú-Hòa kính đến.

Nguyễn-văn-Búp
THỢ KHẮN ĐỒNG
Propriétaire de Saïd-Ben & Hadi-Akbar
LÁI-THIÊU

Chỗ làm khăn đồng, Bombay và [illegible] tân đồ biến kim-thốt, có kiểu cáp thêu kết dính lại đồng như nào vậy, rồi [illegible] phải đo ni, bằng mười vốn thì khỏi đa. Còn muốn dạy mướn từ ý muốn từ 3-4 bài 4 lớp thôi.

Khăn đầu 16 mối khăn 3 đồng: bằng hàng Bombay - Bông, cùng Nhiễu tân [illegible] hạng. Quí ông muốn sở phí tôi chịu, song phải gởi Mandat trước cho tôi tôi sẽ gởi Poste Lái-thiêu không đáng cách [illegible] giao mãn, nếu muốn gởi Contre-Remboursement phải đến Poste Thủ-dầu-một sẽ phí chi-phí quí đồng rẽ. Cần xem đồ sẽ gởi thì thương nghị cùng tôi.

Kính-cáo.

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE
Opérateurs sortant des 1ers Maisons de Paris

KHÁNH-KY & Cie
TRỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT

54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON
Téléphone N° 410

TRAVAUX D'AMATEURS
PORTRAITS EN TOUS GENRES
Pose par tous les jours à l'atelier et domicile
PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX
Portraits émaillés à l'usure de Chine sur papier Brisol
TRAVAUX D'ART
CHARBON AQUARELLE GÉLATINO
Retouches artistiques très soignées

CHỤP HÌNH NGHỀ

GIẤY THUỀ THÂN
CHỤP RA LỚN
LÀM KHUÔN
CÓ BÁN:
Máy chụp hình, kiến, giấy, révélateurs, đồ tạp dụng, khuôn, cẳng máy chụp hình, muốn, ly có khắc thước tốt, thao v.v..
Giá rẻ hơn các chỗ khác
BÁN TẠI: **PHOTO-NADAL**
118-120 đường Catinat

Lãnh-sự bảy mua thứ dầu hiệu Hiệu Société Pétrole Anonyme của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà đăng. Dầu nầy thấp ít hao đã sáng mức quá không 20 thước. Thiệt là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Đông châu.

Trong các tiệm Lục-châu thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hôi nầy
Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm dầu chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100* chỉ hãng sẽ hồi âm lấy tốc.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG *L. CAFFORT*
hiệu « **ALCYON** »
ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trường Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lảnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lảnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÂNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.
N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PANSEMENTS — SPÉCIALITÉS — PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES — BANDAGES — HERBORISTERIE — DROGUERIE — PRODUITS CHIMIQUES — LABORATOIRE

L. SOLIRENE
PHARMACIE PRINCIPALE
FONDÉE en 1865
SAIGON

SON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Ông thầy tu nói: Thật đáng khen cho công-nương lời nói anh dõng như vậy, là lời làm cho tôi mất hết lòng sợ sệt. Vậy thì tôi hoặc là trừ đặng con quái nầy, hoặc là tôi phải chết. Công-nương và bà và hãy ở tại chỗ nầy mà chờ tôi, nếu trong một giờ đồng hồ, không thấy tôi trở lại, thì là cái dấu tích làm cho biết rằng tôi đã thất cái việc tôi làm đó rồi. Ông thầy tu nói rồi rút gươm ra mà đi vào trong vườn cấm nàng phù-thủy Mê-rép-da. Ông đi rồi, công-chúa và bà và cứ hồi hộp lo ngại cho ông lắm. Công-chúa nói: Thầy ôi, rồi đây thầy sẽ ra làm sao? Tôi lo ngại cho thầy lắm. — Bà và nói: Nhờ ơn trời chúng ta hết lo sợ nàng phù-thủy đó rồi. Chúng ta không sợ thần chú của nàng làm hại chúng ta, mà chúng ta còn đặng đến vui vẻ nữa; mà, công-nương ôi, nay đã phải thì giờ làm cho công-nương biết tôi là ai. Công-nương đừng có tưởng tôi là thầy tu nữa, đừng có nói rằng tôi là thầy cả tại đền thờ thành Cách-ma nữa, công-nương hãy biết tôi là người làm phúc của Hoàng-tử Phà-rát-cha. Để tôi thuật tóm chuyện của hoàng-tử và của tôi lại cho công-nương nghe, rồi chúng ta sẽ vào nhà nàng phù-thủy Mê-rép-da thì tại đó công-nương sẽ thấy những điều làm cho công-nương lấy làm lạ.

Hoàng-tử đang trị vì nước Biệt-thi, đóng đô tại thành Xi-rát, có đông-cung thái-tử, là con một, tên Phà-rát-cha. Nguyên hoàng-tử nầy tài tình đáng bực, bậu ngọc làm hình, bết kỷ. Vua cha thương hoàng-tử lắm, thấy ngài làm bịnh, vua cha thả thám cả đông, triệu hết thầy danh y trong nước đến điều trị cho hoàng-tử, mà không ông nào trị bịnh đặng, lại nói in nhau hết là bịnh của hoàng-tử không phải bịnh trong tâm cang mà ra, nguyên do bịnh kỳ, chẩn mạch không thể biết đặng, duy có hồi hoàng-tử nói ra thì mới biết.

Vua cha thấy vậy nên ép hoàng-tử lỗ bịnh lòng ra mà hoàng-tử cứ giấu kín, không hề chịu nói thật, vua bèn sai đòi tôi đến. Khi tôi vào kiến giá, vua hỏi tôi rằng: « Xi-mọt, trẫm vẫn biết rằng con trẫm không hề giấu điềm đều chi với mi hết, vậy thì mi hãy vào thăm con trẫm, và bảo nó mở lòng nó ra cho mi xem cho biết rõi mi sẽ đến tỏ thật lại cho trẫm nghe, mà mi đừng có nói trước với nó, mi cứ nói rằng mi biết mà thôi, chớ không nói lại với ai hết. » — Tôi nói: « Tâu bệ-hạ, bởi hoàng-tử thà chịu đau, chớ không nói rõ ra cái duyên cớ làm cho ngài rầu buồn làm bịnh như vậy, thì tôi cũng phải chịu theo ý ngài mà giấu kín việc của ngài. Song bởi tôi trọng cái tánh mạng của ngài hơn, nên tôi phải phạm đến ngài, trái cái ý muốn của ngài, miễn là cứu đặng tánh mạng của ngài là hơn. — Vua nói: Vậy thì mi hãy đi đi cho mau, trẫm trông mi đi cho thành việc rồi mau trở lại nói cho trẫm rõ. Tôi bèn chạy đong đến phòng hoàng-tử, ngài thấy tôi thì nét mặt ngài có hơi vui, và ngài trách lẫn tôi lắm. Ngài nói: « Nầy người tâm phúc ôi, ta phiền mi lắm, từ khi ta làm bịnh đến nay, ta không thấy mi đến hỏi thăm ta; sao mà mi trễ lắm vậy, sao tới bây giờ mi mới đến thăm ta. Đã trót ngàn người đến thăm ta rồi, mà ta có kể là chi đâu, duy có mi đến thăm ta trong lúc nầy thì lấy làm cần ích cho ta lắm. — Tôi trả lời rằng: Bẩm điện-hạ, tôi mắc đi săn mới về tức thời đây, tôi nghe điện-hạ qui đạn chẳng an, tôi lật đật vào thăm điện-hạ, mà điện-hạ đau làm sao đó? Việc chi chẳng tuỳ lòng làm cho điện-hạ sanh ra bịnh cũng như vậy? Cha chả, việc gì mà làm nói sáng nơi mặt điện-hạ đã giảm bớt một phần rồi? — Hoàng-tử bèn hết thảy hết sức hỏi lui ra, rồi nói với tôi rằng: Xi-mọt, tại lòng nầy không hề giấu mi việc kín nào hết. Ta không có giấu việc nầy với mi đâu, ta đã có lòng trông thấy mi đặng cho mi biết. Mi có tin chăng? rằng ta làm bịnh như vậy là tại một điềm chiêm-bao mà thôi? — Tôi nghe nói như vậy thì lấy làm lạ lắm, tôi nói rằng: Trời ôi, điện-hạ nói làm sao cho? Một cái tình thần khôn ngoan trong trẻo mà bị một điềm chiêm bao mộng mị làm cho ra tối đổi nầy hay sao?

(Còn số tiếp theo)

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG
(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hơn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số

Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BAN LÚA — GIỮ M TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*

CÓ ĐẶT HÀNG NGÁNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

Phòng việc: *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE: 3.500 EXEMPLAIRES — *L'Administrateur Gérant*: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage: 3210.ex
Saigon 22/3/23